فیضانِ رَبیعُ الْاَوَّل

31 october 2019

هفته وراه د سُنّتو ډکه اِجتِماع کښې کیدونکے

د سُنّتو ډك بیان

(For Islamic Brothers)

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ

اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ؕ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ؕ

فيضانِ رَبِيعُ الْاَوَّل

اَلصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُوْلَ اللّٰه وَعَلٰى اٰلِكَ وَاَصْحٰبِكَ يَا حَبِيْبَ اللّٰه

اَلصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَبِيَّ اللّٰه وَعَلٰى اٰلِكَ وَاَصْحٰبِكَ يَا نُوْرَ اللّٰه

نَوَيْتُ سُنَّتَ الْاِعْتِكَافِ (ترجمه: ما د سُنَّتِ اعتكاف نِيَّت اوكړو)

مُحترمو اسلامي ورونړو! چه کله جُمات ته داخل شئ، او ياد مو وي نو د اِعتِکاف نِيَّت کوئ، تر څو چه جُمات کښې ئے نو د اِعتِکاف ثواب به مو کيږي. ياد ساتئ! جُمات کښې د خوراك څښاك، اُوده کيدو يا پيشمني او روژه ماتي کولو، تر دے چه د آبِ زَم زَم يا دَم کړو اوبو څښلو هُم شرعاً اجازت نشته، البته که د اعتکاف نِيَّت مو کړے وي نو دا ټول کارونه به ضِمناً جائز شي. د اِعتِکاف نِيَّت هُم صرف خوراك څښاك يا اُوده کيدو د پاره کول نه دي پکار بلکه چه مقصد د **الله** تعالٰی رِضا وي. "**فتاوٰی شامی**" کښې دي: که څوك جُمات کښې خوراك څښاك يا اُوده کيدل غواړي نو د اِعتِکاف نِيَّت دِ اوکړي، لږ ساعت دِ ذِکْرُ الله اوکړي بيا چه څه غواړي کوي دِ (يعني بيا که غواړي نو خوراك څښاك کولے شي او اُوده کيدے شي)

د دُرُود شريف فضيلت

زمونږ د خوږ آقا مکي مدَني مصطفٰے صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ارشاد مبارك دے: تاسو خپل مجلسونه په ما باندے په درودِ پاك لوستلو ښائسته کړئ ځکه چه ستاسو په ما

باندے درود شریف لوستل به د قیامت په ورځ ستاسو د پاره نُور وي.

(جامع صغیر، ص۲۸۰، حدیث: ۴۵۸۰)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

مُحترمو اسلامي ورونړو! د ثواب حاصلولو د پاره د بیان اوریدو نه مخکښے ښه ښه نِیَّتونه کوو: **فرمانِ مُصطَفٰے** صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم: "**نِیَّةُ الْمُؤْمِنِ خَیْرٌ مِّنْ عَمَلِهٖ**" د مُسلمان نِیَّت د هغه د عمل نه بهتر دے.[1]

مَدَني گل: نیك او جائز کار کښے چه څومره ښه نِیَّتونه زیات وي هغه همره به ثواب هُم زیات کیږي.

د بیان اوریدلو نیتونه

نظر به ښکته ساتم او ښه په غور به بیان اورم. ☆ چه څومره کیدے شو د ډډه وهلو په ځائے به د عِلمِ دِین د تعظیم [یعني ادب] په نِیَّت دوزانو [یعني د اَلتَّحِیَّات په شکل کښے] کښینم ☆ د بل د پاره ځائے فراخه کولو د پاره به ضرورتاً د خپل ځائے نه خوزیږم ☆ که د چا په دِیکه وغیره اولګیدم نو د بد بد کتلو، رټلو او بحث کولو په ځائے به صبر کووم. ☆ صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب، اُذْکُرُوا اللّٰه، تُوبُوا اِلَی اللّٰه وغیره چه اورم نو د ثواب ګټلو او د آواز لګوونکو د زړه ساتلو د پاره به په اوچت آواز باندے جواب ورکووم. ☆ د اِجتِماع نه پس به پخپله ورمخکښے کیږم او سَلام و مُصافَحه او اِنفرادي

[1] (معجم کَبِیر سهل بن سعد الساعدی...الخ، ۱۸۵/۶، حدیث ۵۹۴۲)

کوشش به کووم.

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ عَلٰی مُحَمَّد

خوږو او مُحترمو اسلامي ورونړو! رَبِیعُ الْاَوَّل د اسلامي کال دریمه میاشت ده، دا میاشت د فضائلو، سعادتونو، رحمتونو او د الله پاك د نعمتونو مجموعه ده، عاشقانِ رسول دے مبارکے میاشت ته ماهِ میلاد [یعني د مِیلاد شریف میاشت] وائي، ځکه چه هغه پاکه هستي چه الله پاك د ټولو جهانونو د پاره رحمت جوړ کړے رالیږلے دے، د چا د پاره چه دا ټول کائنات ښائسته کړے شوے دے، هغه عظمتونو والا نبـي خَاتَمُ النَّبِیّٖن صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم په دے میاشت کښے دُنیا ته تشریف راوړے وو. دے میاشتے ته ټول فضیلتونه، سعادتونه او برکتونه د خوږ نبـي صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم د وِلادت په برکت نصیب شوي دي، په دے مناسَبت سره به د نن په بیان کښے مونږه د دے میاشتے فضائل، برکات، د بُزرګانِ دین د میلاد شریف مناوولو واقعات، په دے میاشت کښے کیدونکي اعمال او مونږ له دا میاشت څنګه تیرول پکار دي، د دے متعلق مدني ګلونه به هم اورو، کاش چه مونږ ته ټول بیان د ښو ښو نیتونو او مکمل توجه سره اوریدل را نصیب شي.

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

خوږو او مُحترمو اسلامي ورونړو! د ربیعُ الاول میاشتے ته دومره فضیلتونه ولے حاصل شوي دي، حضرت امام زَکَریا محمد بن محمود قَزوِیني رَحمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہ فرمائي: دا هغه

مبارکه میاشت ده چه په دے کښے اللہ تعالیٰ د خوږ نبي صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم د وجود په برکت په دُنیا والؤ باندے د خیر او سعادت دروازے برسیره کړي دي. د دے میاشتے په دولسم تاریخ د رَسُولُ اللہ صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم وِلادت شوے دے. (عجائب المخلوقات، ص۶۸)

ربیع پاک تجھ پر اہلسنّت کیوں نہ قرباں ہوں
کہ تیری بارہویں تاریخ وہ جانِ قمر آیا
(قبالۂ بخشش، ص۳۷)

[د شعر تشریح] یعني د رَبِیعُ الْاَوَّل میاشتے په تا به اَهلِسُنَّت ولے نه قربانیږي، چه ستا په دولسم تاریخ زمونږه خوږ آقا مُحَمَّدِ مُصطَفٰی صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم دے دُنیا ته تشریف راوړے دے.

د "رَبیعُ الاول" وئیلو وجه

خوږو او مُحترمو اسلامي ورونړو! یقیناً کومه نیك بختي چه رَبِیعُ الْاَوَّل ته نصیب شوي ده هغه بلے میاشتے ته نه ده نصیب شوي. د رَبِیعُ الْاَوَّل معنٰی څه ده؟ راځئ چه واورو: ربیع د سپرلي موسم ته وائي یعني د یخنئ او ګرمئ په مینځ کښے چه کوم موسم وي هغے ته ربیع وائي. عرب والؤ به د سپرلي وړومبو ورځو ته "رَبِیعُ الاوَّل" وئیلو، په دے موسم کښے به خریږي (هغه د باران په موسم کښے چه د چترئ په شان څیزونه په زمکه کښے راخیژي هغه) او ګلونه پیدا کیدل او کوم وخت چه به د میوو پیداوار کیدلو هغے ته به ئے رَبِیعُ الآخِر وئیلو. چه کله د میاشتو نومونه کینبودلے شو نو د صفر نه پس دوو میاشتو ته د دے موسمونو د نومونو په مناسبت رَبِیعُ الْاَوَّل او رَبِیعُ الْآخِر نومونه ورکړے شو. (لسان العرب، ۱/۱۴۳۵ ملخصاً)

د ماهِ رَبِیعُ الْاَوَّل شان دا دے چه په دے میاشت کښے د دواړو جهانو سردار صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم دُنیا ته تشریف دے، که چرے حُضُور پُرنور صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم دے دنیا ته تشریف نه وے راوړے نو نه به اختر وے او نه به شبِ براءَت وے. بلکه د دے دُنیا تولہ رنړا او ښائست د خوږ آقا صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم د قدمونو مبارکو د خاورو صدقه ده. د دے مبارکے میاشتے دولسم تاریخ ډیر سعادتونو والا دے ځکه چه زمونږه خوږ نبي صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم د ګل په ورځ په دولسم رَبِیعُ الاوَّل دُنیا ته تشریف راوړے وو.

(لطائف المعارف، ص۱۰۴۔مواہب اللدنیۃ، المقصد الاول، آیات ولادتہ۔۔۔الخ، ۱/۷۵)

هُم دا وجه ده چه په دے ورځ عاشقانِ رسول د خپل وَس او طاقت مطابق مَحافِلِ میلاد کوی او د الله پاك د رحمتونو نه حِصَّه حاصلوي. راځئ چه دے مناسبَت سره یوه واقعه واورو: چنانچه

د ملائکو انوار

حضرت شاه ولِیُّ الله مُحَدِّث دِهلوي رحمۃُ اللّٰہِ تعالٰی عَلَیْہ فرمائي: زه یو ځل په هغه محفلِ میلاد کښے حاضر شوم کوم به چه په مکه مکرمه کښے د ربیعُ الاوَّل په دولسم تاریخ په مَوْلِدُالنَّبِی (یعني د خوږ آقا صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم د پیدائش په ځائے) کښے منعقد کیدلو، کوم وخت چه د ولادت ذِکر کیدلو ما اولیدل چه ناڅاپه د هغه مجلس نه یو څو انوار [یعني نُورونه] اوچت شو، ما په هغے غور اوکړو نو معلومه شوه چه هغه د رحمتِ اِلٰهی او د هغه ملائکو انوار وو کوم چه داسے محفلونو ته حاضریږي. (سیرتِ مصطفٰے، ص۷۲۔۷۳)

اے فَرِشیو مبارَک اے عَرِشیو مبارَک　　دونوں جہاں کے سرور تشریف لا رہے ہیں

(وسائلِ بخشش مرمّم، ص۳۰۱)

[د شعر تشریح] یعني اے د فرش یعني زمکے والؤ او اے د عرش والؤ، ستاسو د تولو مبارك شه چه د دواړو جهانو سردار صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم تشریف راوړو.

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

خوږو او مُحترمو اسلامي وروڼړو! تاسو واوریدل چه د جَشنِ عیدِ میلادُ النَّبي صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم په محفل کښے د ربِّ کائنات رحمتونه نازلیږی، ډیر انوار راوریږي، د رحمت ملائکے د میلاد شریف په محفلونو کښے شریکے کیږي او د میلاد محفلونه جوړوونکي په خپلو نوراني وزرو کښے پټوي، میلاد شریف مناوولو والؤ نه الله پاك خوشحالیږي او په هغوئ باندے خپل نعمتونو راوروي. یقیناً میلاد شریف مناوول، د میلاد په میاشت کښے خپل کورونه ، کوڅے، محلّے بلکه خپل ځاڼي په مدني جنډو، پرقیدونکو بلبونو، رنګا رنګه لائټونو باندے ښائسته کول او د ربیعُ الاوَّل د میاشتے په راتلو نیك اعمال او د درود شریف کثرت کول، د میلاد شریف په محفلونو کښے شریك کیدل د اجر و ثواب او د مغفرت ذریعے دي.

مونږ ته پکار دي چه کله هم راته د سنتو ډکه اجتماع یا مدني مذاکره کښے د حاضریدو سعادت را نصیب شي نو پکار ده چه د ادب په انداز او په توجه سره د اوریدلو عادت جوړ کړو. راځئ چه د ترغیب د پاره یوه واقعه واورو: چنانچه

خلیفۂ مفتئ اعظم هِند، محدثِ اعظم حِجاز، حضرت شیخ سیّد محمد بن عَلَوی مالکی رَحْمَۃُ اللّٰہِ عَلَیْہ نقل کوي چه زما والد حضرت سیِّد عباس مالکي رَحْمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہ وئیلي دي:

چه زه په بیتُ المُقدس کښے د دولسمے شپے په محفلِ میلاد کښے شریك ووم، ما اولیدل چه یو بوډا سړے د شروع نه تر آخِرے پورے ډیر په ادب او احترام په ولاړه په محفلِ میلاد کښے شریك وو، یو کس ترینه ټول محفل کښے په ولاړه د شریك کیدو په باره کښے تپوس اوکړو نو هغه اووئیل: ما به مخکښے د خوږ نبي صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم د ذِکرِ خیر په وخت کښے تعظیماً اودریدل بِدعَتِ سَیِّئَہ (یعنی بد عمل) ګڼرلو. یو ځل مے خوب اولیدو چه زه په یوه لویه اجتماع کښے شریك یم او خلق د نبي کریم صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم د استقبال د پاره ولاړ دي، چه کله نبي اکرم صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم تشریف راوړو نو ټولو خلقو په ډیر ادب او احترام سره د رسولِ اکرم صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم استقبال اوکړو خو زه د خوږ آقا صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم په تعظیم کښے اُونه دریدلم، نبي کریم صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ما ته اوفرمائیل: "**ته به نور نه شے اودریدلے**" کله چه رابیدار شوم نو زه ناست ووم. بیا د یو کال پورے زه نه شوم اودریدلے. په دے حالت او پریشانئ کښے ما دا مَنَنبته اوکړه چه که الله پاك ما ته د دے مرض نه شِفا راکړه نو زه به محفلِ میلاد د شروع نه تر آخرے پورے په ولاړه اورم. د دے منبتے په برکت الله تعالیٰ ما ته شِفا راکړه نو ما اوس خپل دا عادت جوړ کړے دے چه د خپلے منبتے پورا کولو د پاره د خوږ آقا صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم په تعظیم کښے ټول محفل په ولاړه اورم. (الاعلام بفتاوی ائمۃ الاسلام ،ص۹۳)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

خوږو او محترمو اسلامي ورونړو! الله پاك پاره 26 سورۂ**فتح** آیت نمبر 9 کښے اِرشاد فرمائي :

وَ تُعَزِّرُوْهُ وَ تُوَقِّرُوْهُ (پ۲۶،الفتح:۹) [مَفهُوم] ترجمۂ کنزُالاِیمان: او د رَسُول تعظیم او توقِیر اوکړئ.

تفسیر صِراطُ الْجِنان کښے د دے آیت کریمه نه لاندے لیك دي: معلومه شوه چه د **الله** پاك په بارگاه کښے د حُضُورِ اکرم صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم تعظیم و توقِیر انتهائي مطلوب او د دِیر زیات اَهَمِّیَّت حامِل دے ځکه چه دلته **الله** پاك په خپله **تَسْبِیْح** باندے د خپل حبیب صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم تعظیم و توقِیر مُقَدَّم کړے دے. او څوك چه د ایمان راوړلو نه پس د خوږ نبي صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم تعظیم کوي، **الله** پاك د هغوئي د کامیابیدلو او مُراد ته د رسیدلو اعلان داسے فرمائي:

فَالَّذِیْنَ اٰمَنُوْا بِهٖ وَ عَزَّرُوْهُ وَ نَصَرُوْهُ وَ اتَّبَعُوا النُّوْرَ الَّذِیْۤ اُنْزِلَ مَعَهٗۤ اُولٰٓىٕكَ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ(۱۵۷) (پ۹،الاعراف:۱۵۷)

[مَفهُوم] ترجمۂ کنزُالاِیمان: نو هغه خلق چه په هغه نبي باندے ایمان راوړي او د هغه تعظیم اوکړي او د هغه مدد اوکړي او د هغه نُور پیروي اوکړي کوم چه هغه سره نازل کړے شوے دے نو هُم هغه خلق کامیابي حاصلولو والا دي.

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

اے **عاشقانِ رَسُول!** مونږه د ربیعُ الاول فضائل او د هغے د برکتونو بیان اوریدلو. د دے میاشتے د ټولو نه غټ عظمت او شان دا دے چه دا زمونږه د خوږ نبي مکِّی مَدَنی صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم سره نسبت لري. هُم دے نسبت د دے میاشتے شان نور هم زیات کړے دے او د دے دولسم تاریخ باندے لَیْلَةُ الْقَدْر هم رشك [یعني رخه] کوي،

ځکه چه په دے میاشت کښے د الله پاك د ټولو نه لوئي رحمت مونږه کنهکارانو ته نصیب شوے دے، په دے میاشت کښے الله تعالیٰ خپل محبوب صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم مونږ ته عطا کړے دے، مونږ له پکار دي چه په دے رحمت د الله پاك شکر ادا کړو، په دے رحمت خوشحالي اوکړو، ځکه چه د رحمتِ اِلٰـهـی په حاصلیدلو د خوشحالئ کولو حکم خو الله تعالیٰ پخپله فرمائیلے دے، چنانچه

په سیپاره ۱۱ سورۂ یُونُس آیت نمبر ۵۸ کښے ارشاد دے:

قُلْ بِفَضْلِ اللّٰهِ وَ بِرَحْمَتِهٖ فَبِذٰلِكَ فَلْیَفْرَحُوْا ؕ هُوَ خَیْرٌ مِّمَّا یَجْمَعُوْنَ ﴿۵۸﴾

(پ۱۱،یونس:۵۸)

مفهوم تَرْجَمَۂ کنزالایمان: ته اُو وایه! هُم د الله په فَضل او د هغه په رَحمت او هُم په هغے پکار دي چه خوشالئ اوکړي، دا د هغوئ د ټول جمع کړي دولت نه بهتر دي.

مشهور مفسّرِ قرآن، مُفتی اَحمد یارخان نعیمی رَحْمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہ د دے آیت مبارکه لاندے فرمائي: اے محبوب! خلقو ته دا زیرے واوروه او حکم هم ورکړه چه د الله پاك په فضل او د هغه په رحمت باندے ډیرے خوشحالئ اوکړئ. عامه خوشحالي خو هر وخت کوئ او خاصه خوشحالي په هغه تاریخونو کښے کوئ کومو کښے چه هغه نعمت راغلے وي یعني رَمَضان کښے چه د الله فضل "**قرآن**" راغلے دے، ربیعُ الاوَّل کښے خاص په دولسم تاریخ رَحْمَةٌ لِّلْعٰلَمِیْن یعني محمد مصطفٰی صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم پیدا شوے دے. دا فضل او رحمت یا په دے خوشحالي کول ستاسو د ټول جمع شوي مال او سامان، روپـو، مکان، جائیداد، څاروو، کروندے او اولاد وغیره ټولو نه غوره دي چه د

دے خوشحالئ فائده شخصي نه بلکه قومي ده. وقـتي نه بلکه همیشه ده. صرف په دُنیا کښے نه بلکه په دین او دُنیا دواړو کښے ده، صرف جسماني نه بلکه روحاني هم ده. برباد نه ده بلکه په دے باندے ثواب دے. (تفسیرِ نعیمی، پ۱۱، یونس، تحت الآیۃ:۱۱، ۵۸/۳۷۸ملخصاً)

خُوشیاں مناؤ بھائیو! سرکار آگئے سرکار آگئے، شہِ ابرار آگئے
سب جُھوم جُھوم کر کہو سرکار آگئے دونوں جہاں کے مالک و مختار آگئے
خُوشیوں کے لمحے آگئے دِیوانے جُھوم اُٹھے عیدوں کی عید آگئی سرکار آگئے

(وسائلِ بخشش مرمم، ص۵۱۱)

سرکار کی آمد...مرحبا سردار کی آمد... مرحبا آمنہ کے پھول کی آمد...مرحبا
پیارے کی آمد...مرحبا اچھے کی آمد...مرحبا سچے کی آمد...مرحبا
سوہنے کی آمد...مرحبا موہنے کی آمد...مرحبا مُختار کی آمد...مرحبا
مرحبایامصطفی مرحبایامصطفی مرحبایامصطفی مرحبایامصطفی
مرحبایامصطفی مرحبایامصطفی مرحبایامصطفی مرحبایامصطفی
صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

خوږو او مُحترمو اسلامي ورونړو! معلومه شوه چه د ربیعُ الاول میاشت او خاص د دے مبارکے میاشتے دولسم تاریخ ډیر عظمت او برکت والا دے، ځکه چه په دے دولسم تاریخ د کفر و شرك تیارے ختمے شوے، په دے دولسم تاریخ هر طرف ته رنړا ګانے شوے، هر طرف ته خوشحالئ خورے شوے، جبریل امین علیه السلام د کعبے په چت باندے جنډا اولګوله، په دے دولسم تاریخ د کِسرٰی بادشاه په محل باندے زلزله راغله او په محل کښے ئے چاودونه اوشو، په دے دولسم تاریخ د زرګاؤ کالو نه

بله شوي آتش کده [یعني ډیر غټ اور] پخپله مړ شو. په دے دولسم تاریخ د شیطان مخ تور شو، او هُم دا هغه دولسم تاریخ دے چه د عاشقانِ رسول د پاره د اخترونو اختر دے. دا هغه دولسم تاریخ دے چه د شبِ قدر نه هم افضل دے.

حضرت سیدنا شیخ عبدالحق مُحَدِّث دِهلَوی رحمۃ اللہ علیہ فرمائي: "بیشکه د سرورِ عالَم صلی اللہ تعالیٰ علیہ واٰلہٖ وسلم د پیدائش شپه د شبِ قدر نه هم غوره ده ځکه چه د وِلادت شپه د سرکارِ مدینه صلی اللہ تعالیٰ علیہ واٰلہٖ وسلم دے دنیا ته د تشریف راوړلو شپه ده او کومه شپه چه د سرورِ کائنات صلی اللہ تعالیٰ علیہ واٰلہٖ وسلم د ذات مبارك د ظهُور [یعني دُنیا ته د تشریف راوړو] په وجه مُشَرَّفَه ده هغه د هغه شپے نه زیاته د شَرف او عزَّت لائق ده کومه چه د فرښتو د نازیلیدو په وجه مشرفه شوي ده. (مَاثَبَتَ بِالسُّنَّة،ص۱۵۳)

سَحابِ رحمتِ باری ہے بارہویں تاریخ — کرم کا چشمۂ جاری ہے بارہویں تاریخ
ہمیں تو جان سے پیاری ہے بارہویں تاریخ — عَدو کے دِل کو کَٹاری ہے بارہویں تاریخ
ہزار عید ہوں ایک ایک لَحظ پر قُرباں — خُوشی دلوں پہ وہ طاری ہے بارہویں تاریخ
ہمیشہ تُونے غلاموں کے دِل کئے ٹھنڈے — جلے جو تجھ سے وہ ناری ہے بارہویں تاریخ
حسنؔ وِلادتِ سرکار سے ہوا روشن — مِرے خدا کو بھی پیاری ہے بارہویں تاریخ

(ذوقِ نعت،ص۱۲۱-۱۲۲)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

اے عاشقانِ رسول! مونږ له پکار دي چه د شریعت په دائره کښے خاص اهتمام سره دا (د دولسمے شریفے) ورځ او خاص طور ټول ربیعُ الاوَّل په نیکو اعمالو کولو

کښے تیر کړو، پکار ده چه مونږه په دے مُقَدَّسه میاشت کښے فرضو لمُونځونو سره سره د نفلونو هم اهتمام اوکړو، کثرت سره تلاوتِ قرآن اوکړو، ډیره ډیره صَدَقه و خیرات اوکړو. مسلمانانو ته د نیکئ دعوت ورکړو او د ګناهونو نه ئے د بچ کولو کوشش اوکړو. په مدني قافلو کښے پخپله سفر کولو سره سره نور اسلامي ورونړه هم ځان سره بوځو، د دعوتِ اسلامي هفته واره اجتماع کښے او خاص طور د ربیعُ الاوَّل شریف په ورمبو دولسو ورځو کښے کیدونکو مدني مذاکرو کښے د شریك کیدلو کوشش اوکړو. راځئ چه ربیعُ الاوَّل شریف کښے او خاص کر په دولسم تاریخ کیدونکو د نیکو اعمالو کولو په باره کښے واورو:

د نفلي روژو اهتما اوکړئ

خوږو او مُحترمو اسلامي ورونړو! په دے ورځو کښے د نفلي روژو نیولو اهتمام اوکړئ، یاد ساتئ! مونږ ته د خپل مرګ هیڅ ساعت نه دے معلوم، ځکه مونږ له د نیکو کولو یوه موقع هم ضائع کول نه دي پکار، د الله فضل و کرم دے چه په ژوند کښے یو ځل بیا مونږ ته د ربیعُ الاوَّل میاشت نصیب شوه، د دے د یوے یوے ورځے قدر اوکړئ او ډیر ډیر نیك اعمال پکښے اوکړئ، د الله تعالٰی رضا حاصلولو د پاره، او د رحمتِ اِلٰـهي مستحق جوړیدلو د پاره، او خوږ آقا صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ته د ایصالِ ثواب نذرانے پیش کولو په نیت د دے میاشتے یکم تاریخ نه واخله دولسم تاریخه پورے نفلي روژے اونیسئ، او خاص طور په دولسم تاریخ خو ضرور د روژے نیولو کوشش اوکړئ، ځکه چه زمونږ خوږ آقا مکي مدني مصطفٰـی صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم به خپل مِیلاد

شریف مناوولو د پاره د هر ګل په ورځ روژه نیوله. چنانچه

حضرتِ سَیِّدُنا اَبُو قَتَاده رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہ فرمائي: د حُضُورِ اکرم صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم په خدمت کښے د ګل [د ورځے] د روژے په باره کښے تپوس اوکړے شو نو ارشاد ئے اوفرمائیلو: په هُم دے ورځ زما وِلادَت [یعني پیدائش] اوشو او په هُم دے ورځ په ما وحي نازله شوه. (مسلم، کتاب الصیام، باب استحباب صیام ثلاثة۔۔۔الخ، ص۴۵۵، حدیث:۲۷۵۰)

اے عاشقانِ رسول! یقیناً د یو ربنتیني عاشقِ رسول نښه دا ده چه هغه د دُنیا د محبت نه ځان خلاصوي او د خپل ژوند په هره مُعامله کښے د رسولُ اللّٰہ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم اطاعت خپل عمل ګرځوي، د دے یو مثال امیرِ اهلسنت، حضرت علامه مولانا محمد الیاس عطار قادِري دَامَتْ بَرَکَاتُہُمُ الْعَالِیَہ هم دے، هغوئي د دولسمے او خاص طور د هر ګل شریف روژه نیسي او خپلو مریدانو او محبت کوونکو ته هم د هر ګل شریف د روژے نیولو ترغیب ورکوي. مونږ له پکار دي چه د خوږ مصطفٰی صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم په یاد کښے پخپله او خپل کور والو او دوستانو ته هم د دولسمے شریفے د روژے نیولو دعوت ورکړو او د ربِّ کریم د دے عظیم نعمت شکر ادا کړو او په دربارِ مصطفٰی صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم کښے ایصالِ ثواب پیش کړو او د دُنیا او آخرت د برکتونو حقدار جوړ شو.

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

کثرت سره ذِکرِ حبیب کوئ

خوږو او مُحترمو اسلامي ورونړو! د نبیِّ کریم رَءُوْفٌ رَّحِیْم صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم محبت

زمونږ د ایمان بنیاد دے او د مَحَبَّت یو علامت د خپل محبوب تذکِره زیاته کول هُم دي روایت کښے دي: ''مَنْ اَحَبَّ شَیْئًا اَکْثَرَ مِنْ ذِکْرِہٖ'' یعني څوك چه د چا سره محبت کوي د هغه تذکِره زیاته کوي. (جامع صغیر، ص۵۰۷، حدیث: ۸۳۱۲)

هسے خو مونږ له ټول کال د خوږ آقا صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ذِکرِ خیر کول او د خپل قول و فِعل په ذریعه د هغوئ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم سره محبت ښکاره کول پکار دي، د دے ذِکر بهترینه ذریعه په نبـي کریم صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم باندے دُرودِ پاك لوستل هُم دي. ځکه چه د دُرودِ پاك لوستلو بیشمیره فضائل و برکات دي، مثلاً د **دُرودِ پاك** په برکت د زړونو صفائي کیږی، د **دُرودِ پاك** په برکت په رزق کښے برکت کیږي، د **دُرودِ پاك** په برکت په **پُل صراط** باندے آساني نصیب کیږی، د **دُرودِ پاك** په برکت د خوږ آقا صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم شفاعت نصیب کیږي، مونږ له پکار دي چه په دے برکتي میاشت کښے په کثرت سره **دُرودِ پاك** اولولو. راځئ چه په شریکه دُعا اوکړو:

بچیں بے کار باتوں سے پڑھیں اے کاش کثرت سے ترے محبوب پر ہر دم درودِ پاک ہم مولیٰ

(وسائلِ بخشش مرمّم، ص۹۹)

د فضولو او بےکارو نه مو اوساتے الله

توفیق راکړے په حبیب باندے د درودو ته مولیٰ

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

زیات نوافل ادا کړئ

خوږو او مُحترمو اسلامي ورونړو! مونږه د ربیعُ الاول په میاشت کښے د نیکو

اعمالو کولو په باره کښے اورو، په ربیعُ الاوَّل کښے د الله پاك او د هغه د محبوب نزدیکت حاصلولو والا اعمال اوکړئ، د دے یوه بهترینه ذریعه د نفلو کثرت هُم دے، زمونږه بُزرګانو به د فرائضو او واجباتو سره سره ډیر زیات نوافل هم ادا کول.

اے عاشقانِ رسول! مونږ له هم د فرائضو او واجباتو ادا کولو سره سره نوافل هُم ادا کول پکار دي، ځکه چه د نفل لمُونځ کولو بیشمیره فائدے او برکتونه دي، ☆ نفلي لمونځونه کوونکے د **نوافلو** په برکت د خدائے په عبادت ګزارو بندګانو کښے شمیرلے کیږی. ☆ د **نوافلو** په برکت د الله پاك محبت نصیب کیږي، ☆ د **نوافلو** په برکت په رزق کښے برکت راځي، ☆ د **نوافلو** په برکت د دُښمنانو د شر او فساد نه حفاظت نصیب کیږي، ☆ د **نوافلو** په برکت د مرګ د سختے نه حفاظت نصیب کیږي، ☆ د **نوافلو** په برکت د شیطان د وسوسو نه حفاظت نصیب کیږي، ☆ د **نوافلو** په برکت قبر روښانه او فراخه کیږي، ☆ د **نوافلو** په برکت قبر د جنت د باغونو نه یو باغ جوړیږي. ☆ د **نوافلو** په برکت د قیامت د سختو نه خلاصے حاصلیږي.

مَدَني مُذاکرے او جُلُوسِ مِیلاد

اے عاشقانِ مِیلاد! د رَبِیعُ الْاَوَّل په میاشت کښے د نورو نیکو اعمالو کولو سره سره ❁ د هفته وارے مَدَني مُزاکرے نه علاوه د رَبِیعُ الْاَوَّل د یکم تاریخ نه 13 تاریخ پورے مَدَني چینل باندے کیدونکي د روزانه مدني مذاکرو او د مَدَني مذاکرے نه مخکښے د جُلُوسِ مِیلاد سلسله کیږي، په دے کښے د شرکت کولو ضرور کوشش

کول پکار دي ۞ په خپل کور کښې بِالخُصُوص په دے ورځو کښے د مَدَني چینل چلولو اهتمام کول پکار دي چه د کور ټول کسان د فیضانِ مِیلاد نه مالامال شي ۞ د رَبِیعُ الْاَوَّل خوشحالئ مَدَني چینل سره اوکړئ ۞ د مدني مُذاکَرے په ذریعه عِلمِ دِین حاصل کړئ ۞ مَدَني چینل باندے ښودونکي جُلُوسِ مِیلاد سره مدني جنډے اوچتے کړئ او د مرحبا یا مُصطَفیٰ نعرے لګوئ او په جُلُوسِ مِیلاد کښے شامل شئ ۞ د رَبِیعُ الْاَوَّل ورځومبو دولسو ورځو کښے خصوصیت سره هره ورځ د محفلِ نعت اِهتمام کوئ ۞ د رَبِیعُ الْاَوَّل په میاشت کښے عام طور د هر عاشقِ رسول کور او خاص طور د جامعة المدینه (لِلْبَنِیْن ولِلْبَنات) د طلبه و طالباتو او د مدرسةُ المدینه (لِلْبَنِیْن و لِلْبَنات) د ماشومانو کورونه په رنړا کانو او جنډو باندے ښکلي کول پکار دي.

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

دولس مدني کارونو کښے یو مدني کار "علاقائي دوره"

خوږو او محترمو اسلامي ورونړو! د ربیعُ الاوّل د برکتونه حاصلولو او د ربیعُ الاوّل د میاشتے حقیقي فیضان حاصلولو د پاره او خاص طور د دولسمے شریفے شپه په نیکو اعمالو کښے د تیرولو د پاره نن د عاشقانِ رسول د مدني تحریك دعوتِ اسلامي مدني ماحول کښے شامل شئ او د ذِیلي حلقے په دولسو مدني کارونو کښے ډیره ډیره حِصَّه اخلئ او ډیر ډیر ثوابونه اوګټئ.

یاد ساتئ! د ذِیلي حلقے په دولسو مدني کارونو کښے یو هفته وار مدني کار"**علاقائي دوره**" هم ده. د دے مدني کار بیشمیره فائدے دي، مثلاً د " **علاقائي دورے**" په برکت

نوي نوي اسلامي ورونړه مدني ماحول ته نِزدے راځي، د " **علاقائي دورے**" په برکت بعض بیلمانځۀ ته د لمُونځ ګزاره جوړیدلو سعادت نصیب کیږي، د "**علاقائي دورے**" په برکت د امیر اهلسنت د دُعاګانو نه حصه نصیب کیږي، د " **علاقائي دورے**" په برکت د نیکۍ د دعوت ورکولو موقع په لاس راځي.

دولسو مدني کارونو کښے د دے هفته وار مدني کار " **علاقائي دوره**" تفصیلی معلومات حاصلولو د پاره د **مکتبۃُ المَدینه** رساله " **علاقائي دوره**" مطالعه کړئ. ټول د دعوتِ اسلامي ذمه داران او خاص طور مجلس مدني قافله نګران او اراکین خو دِ د دے رسالے لازمي مطالعه اوکړي. د دے رسالے په برکت به تاسو ته معلوم شي، ☆ د نیکۍ د دعوت شرعي حکم، ☆ د نیکۍ د دعوت دیارلس فضائل او فائدے، ☆ د جماتونو د آبادولو سبب ☆ د **علاقائي دورے** مدني ګلونه ☆ د **علاقائي دورے** طریقه ☆ د **علاقائي دورے** آداب ☆ د **علاقائي دورے** متعلق د **مرکزي مجلس شورٰی** د مدني مشورو منتخب مدني ګلونه وغیره.

راځئ چه د ترغیب د پاره د **علاقائي دورے** یو مدني سپرلے واورو، چنانچه

جمات آباد شو

د کراچۍ د یو اسلامي ورور بیان دے چه زمونږه مدني قافله د پنجاب د یو ښار یو جمات ته لاړه. په دروازه جرنده [یعني تالا] لګیدلي وه، دروازه مو چه بیرته کړه نو هر یو څیز د دوړو خاورو نه ډك وو، داسے معلومیده لکه چه د ډیرے مودے نه جمات بند

دے، مونږه ټولو جمات ښه صفا کړو، د مازدیګر لمَانځه نه پس د مدني دورے د پاره د لوبو میدان ته ورغلو او په لوبو کښے مشغولو ځلمو ته مو د نیکئ دعوت ورکړو. **اَلْحَمْدُ لِلّٰه** یو څو ځلمي سمدستي زمونږ سره راتللو ته تیار شو، جمات ته راغلل، لمُونځ ئے ادا کړو او د سنتو ډك بیان اوریدلو سعادت ئے حاصل کړو، مونږ په هغوئي انفرادي کوشش اوکړو او هغوئي د جمات آبادولو نیت اوکړو. هلته موجود یو سپین ګیري کس چه دا منظر اولیدولو نو په سترګو کښے ئے اوښکے راغلے او هغه اُووئیل چه ما خو به خلقو ته د جمات آبادولو وئیلے خو زما خبره چا نه منله؟ **اَلْحَمْدُ لِلّٰه**! نن د عاشقانِ رسول د **علاقائي دورے** په برکت زمونږ جمات آباد شو.

خوږو او مُحترمو اسلامي وروڼرو! مونږه د رَبِیعُ الْاَوَّل فضائل او برکات او په دے مُقَدَّسه میاشت کښے کیدونکو د نیکو اعمالو متعلق بیان اوریدلو، زمونږه بُزرګانِ دین به دا میاشت په ډیر زیات احترام او ادب او په عبادت او ریاضت کښے تیروله. په دے میاشت کښے به ئے خاص طور د خوږ نبـي صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم میلاد شریف مناوولو، ډیر خیرات او صدقات به ئے کول، د غریبانو، مسکینانو او بے وسو خلقو مدد به ئے کولو، راځـئ چه د میلاد شریف یوه واقعه واورو: چنانچه

ربیعُ الاول او د اِربل بادشاه

د اِربَل د بادشاه نوم ابو سعید مظفر رَحْمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہ وو هغوئي د عظیم فاتِح سلطان صلاحُ الدّین اَیُّوبی رَحْمَۃُ اللّٰہِ عَلَیْہ اوښے [یعنی د خور خاوند] وو، دا بادشاه ډیر سخی، نیک اور عادل او عالِم هم وو، ډیر بهادر او عقلمند وو. هغوئي ډیر ښکلي یادګارونه پریښودي

دي. هغوئي به هر کال د ربیعُ الاول د میاشتے ډیر ادب و احترام کولو او خاص طور په دے میاشت کښے به ئے میلاد شریف په ډیر اهتمام سره مناوولو، ډیر لوئي محفل به ئے منعقد کولو (البدایة والنهایة،۹/۱۸ ملخصاً) په دے محفل کښے د شریك کیدونکو خلقو بیان دے چه مونږه په هغه محفل میلاد کښے د پخو کړو پینځه سوه چیلو سرونه لیدلي وو، لس زره چرګان، د فیرنئ یو لاك پیالے او د حلوے دیرش زره تالونه مو لیدلي وو. ډیرو علماؤ او صوفیاؤ به په هغه محفل میلاد کښے شرکت کولو، بادشاه (ابوسعیدمظفر رحمۃ اللہ تعالٰی علیہ) به هغوئي ته قیمتي جامے ورکولے، انعامات به ئے ورکول، هغه به هر کال په محفلِ میلاد باندے درے لکه دینار خرچ کولو، د میلمنو د پاره به د اوسیدلو جدا ځائے وو، هغه به هر کال په هغه کور یو لاك دیناره خرچ کول، د حَرَمَین شریفَین لارے صحیح کولو باندے به ئے دیرش زره دیناره خرچ کول، دا صدقات به د هغه صدقاتو نه علاوه وو کوم به ئے چه پټ ورکول. (سبل الهدی والرشاد،۱/۳۶۲ بتغیر قلیل)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

خوږو او مُحترمو اسلامي ورونږو! تاسو واوریدل چه زمونږه بُزُرګانِ دین رحمۃ اللہ تعالٰی علیہم به د دے میاشتے ډیر زیات ادب و احترام کولو، په دے میاشت کښے به ئے ډیر خیراتونه کول، د خوږ آقا مکي مدني مصطفٰی صلی اللہ تعالٰی علیہ واٰلہٖ وسلم میلاد شریف به ئے مناوولو، یاد ساتئ! د میلاد شریف بیشمیره فضائل و برکات دي. چنانچه

حضرت سیدنا امام عبدُ الرحمان ابنِ جوزي رحمۃ اللہ تعالٰی علیہ فرمائي: په جَشنِ ولادت باندے خوشحالي کولو والؤ د پاره دا خوشحالي د جَهنَّم نه رکاوټ جوړیږي. اے د خوږ محبوب صلی اللہ تعالٰی علیہ واٰلہٖ وسلم اُمتیانو! ستاسو د پاره زِیرے دے، تاسو په دُنیا او آخرت کښے

د ډیر زیات خیر حقدار جوړ شوئ. د خوږ آقا حضرت سیدنا اَحمدِ مُجتبٰی صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم جشنِ ولادت مناوولو والؤ ته به برکتونه، عزت او فخر نصیب کیږي، د ملغلرو عمامه او شنه جُبه به ور واغوستلے او جنت ته به داخل کړے شي، بیشمیره محلات به هغه ته عطا کړے شي او په هر محل کښے به حُوره وي. په خوږ نبـي صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم باندے ډیر زیات درود شریف لولئ، جشنِ ولادت مناو کړئ او دا ډیر ډیر عام کړئ.

(مجموع لطیف النبی فی صیغ المولد النبوی القدسی، مولد العروس، ص۲۸۱، ملتقطاً)

د جشنِ ولادت مناوولو ثواب

شیخ عبدالحق مُحَدِّث دِهلوي رَحْمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہ فرمائیلي دي: د سرکار مدینه صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم د وِلادت په شپه د خوشحالئ کوونکو جزا دا ده چه **الله** تعالٰی به هغوئي په خپل فضل و کرم **جَنَّاتُ النَّعِیْم** ته داخل کړی. مسلمانان د همیشه نه د **محفلِ** میلاد انعقاد کوي او د وِلادت په خوشحالئ کښے دعوتونه [یعني طعامونه] ورکوي، خوراکونه پخوي او ډیرے صدقے او خیراتونه کوي. او ښه د خوشحالئ اِظهار کوي او د زړه د اِخلاصه خرچے کوي او ورسره د هغوئي صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم د وِلادَتِ باسعادت د ذِکر اِهتِمام هم کوي او خپل کورونه ښائسته کوي او دَ دغه ښو کارونو په برکت الله تعالٰی په هغوئي باندے خپل رحمتونه نازلوي. (مَاثَبَتَ بالسُّنَّة، ص۱۵۵ ملتقطًا)

لِـهذا مونږ له پکار دي چه د شریعت په دائره کښے په خاص اهتمام سره دا مبارکه میاشت ښه په نیکو اعمالو کولو کښے تیره کړو، په دے کښے اجتماعِ میلاد منعقد کړو، په لاسونو کښے مدني جنډے اوچتے کړو او د میلاد شریف په جلوس کښے شریك شو، په دے ورځ ډیره ډیره صدقه او خیرات اوکړو، اِنْ شآءَ الله د دے به

ډیر ډیر برکتونه حاصل کړو.

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

خوږو او مُحترمو اسلامي ورونړو! د بیان په آخره کښے د سُنَّتو فضیلت او یو څو سُنَّتونه او آداب د بیانولو ثواب حاصلووم. تاجدارِ رِسالت، **شَهَنْشاہِ نُبُوَّت** صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم اِرشاد فرمائي: "چا چه زما سُنَّتو سره مَحَبَّت اوکړو هغه زما سره مَحَبَّت اوکړو او چا چه زما سره مَحَبَّت اوکړو هغه به جنّت کښے زما سره وي." (ابنِ عساکر ج۹ ص۳۴۳)

سینہ تیری سُنَّت کا مدینہ بنے آقا جنت میں پڑوسی مجھے تم اپنا بنانا

سِینه مے دِ شي جوړه د سنّتو مدینه خوږه آقا جنّت کښے مے خپل جوړ کړه ګاونډي خوږه آقا

د ګرځیدلو سنتونه او آداب

خوږو او مُحترمو اسلامي ورونړو! راځئ چه د امیر اهلسنت حضرت علامه مولانا محمد الیاس عطار قادري دَامَتْ بَرَکَاتُہُمُ الْعَالِیَہ د رسالے **163** مدني ګلونه نه د ګرځیدلو سنتونه او آداب واورو:

۞ پاره **15** سوره بني اسرائیل آیت **37** کښے د ربُّ الْعِباد عَزَّوَجَلَّ ارشاد دے:

وَلَا تَمْشِ فِی الْاَرْضِ مَرَحًا ۚ اِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْاَرْضَ وَلَنْ تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُوْلًا ﴿۳۷﴾

[مَفهُوم] ترجمۂ کنزُالاِیمان: او په زمکه په لوئي سره [یعني په تکَبُّر] مه ګرځه، بیشکه هیڅ کله به نه زمکه اوشلوے او نه به هیڅ کله په اوچتووالي کښے غرونو ته ورسیږے. ۞ د دعوتِ اسلامي د اِشاعتي اِدارے **مَکْتَبَۃُ الْمَدِینہ** چاپ شوي د **1197** صفحو کتاب "بهارِشریعت" جِلد **3** صفحه **435** کښے فرمانِ مُصطفے صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم دے: یو کس دوه څادرے اچولے په لوئي سره [یعنی په فخر] روان وو او په تَکَبُّر کښے وو، هغه

په زمکه کښے خخ کړے شو، هغه به ترقیامته پورے مسلسل خخیږي. (صحیح مسلم ص1156 حدیث2088) ۞ حضورِ اکرم صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم به بعضے وخت کښے په روانه کښے د یو صحابي رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ لاس په خپل لاس مبارك کښے اونیولو. (المعجم الکبیر ج7 ص277 حدیث 7132) ۞ رَسُولِ اکرم صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم به چه روان وو نو مخے طرف ته به لږ شان تِیت شوے تلَلو، لکه د لوَړے نه چه راکوزیږي. (الشَّمائل المحمّدیة للترمذی ص87 رقم118) ۞ په غاړه کښے د سرو زرو یا د هر قسم وسپنے زنځیر اچولے، خلقو ته د ښودلو د پاره خلاص ګریوان په کبر هیڅ کله مه ګرځئ، ځکه چه دا د کم عقلو، کبرژنو او فاسِقانو ګرځیدل دي. په غاړه کښے د سرو زرو **چَین** یا بریسلیټ (Bracelet) اچول د نارینه د پاره حرام، او نور د هر قِسم وسپنے هم ناجائِزه دي. ۞ که څه وجه نه وي نو د لارے په غاړه غاړه په درمیانه رفتارسره ځئ، نه دومره تیز چه خلق ستاسو په تماشه شي چه دا چرته په منډه منډه روان دے! او نه دومره په قلاره چه خلق مو بیمار اوګڼري. د اَمرَد [یعني بے ګیرے هلك] لاس نیول نه دي کار، شَهوت سره د هر یو اسلامي ورور لاس نیول یا مصافَحه کول (یعني لاس مِلاوول) یاغاړه ورکول حرام او جهنّم ته بوتلونکے کار دے. ۞ په لاره تللو کښے پریشان نظري (یعني بے حاجته اخوا دیخوا کتل) سُنَّت نه دي، نظر ښکته ساتئ او په وقار [یعني احترام] سره ځئ. حضرت سیّدنا حَسَّان بن اَبِي سِنان رَحْمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہ د اختر د لمانځه د پاره لاړو، چه بیرته ئے کور ته تشریف راوړو نو ښځے (یعني بي بي صاحبے) ورته اووئیل: نن دِ څومره ښځے اولیدلے؟ هغوئي رَحْمَۃُ اللّٰہِ عَلَیْہ خاموشه وو، چه کله هغے ډیر ځل تپوس اوکړو نو اوئے فرمائیل: "دکور نه د وتلو نه واخله بیرته ستا خوا ته راتلو پورے ما (د خپلو ښپو) کوتو ته کتل." (کتابُ الورَع مع موسُوعَہ اِمام اِبنِ ابِي الدّنیا ج1 ص205) سُبْحٰنَ اللّٰہِ عَزَّوَجَلَّ الله والا خلق چه په لاره روان وي نو بے ضرورته او خاص طور د ګڼړے په وخت کښے هډو اخوا

دیخوا ګوري نه، چه هسے نه چرے په هغه چا مے نظر پریوځي چا ته چه شرعاً د کتلو اِجازت نه وي! دا د هغه بزرګ تقویٰ وه، مسئله دا ده که چرے په کومه زنانه باندے بے اختیاره نظر پریوځي اوفوراً ئے ترے واړوي نوګنهګار نه دے. ۞ د چا د کور بالکوني [ګیلرئ] یا کړکئ طرف ته بے ضرورته کتل مناسِب نه دي. ۞ په تلَلو یا په پورو ختلو کوزیدلو کښے د پیزار اواز پیدا کیدل نه دي پکار، زمونږه خوږ خوږ آقا صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ته د پیزار "درب" خوښ نه وو. ۞ که په لاره کښے دوه زنانه ولاړے وي یا روانے وے نو د هغوئي په مینځ کښے مه تیریږئ ځکه چه په حدیثِ پاك کښے د دي منع راغلي ده. (ابوداؤد ج 4 ص 470 حدیث 5273) ۞ په روانه، په ولاړه بلکه په ناسته هم د خلقو په مخکښے ټوکل، پوزه سونړول، په پوزه کښے ګوته وهل، غوږونه ګرول، د بدن خِیري په ګوتو راولاړول، د پردے ځائے ګرول وغیره د ادب خلاف دي. ۞ بعضے خلق چه په لار روان وي نو د هغوئي عادت وي چه کوم شے هم مخے له ورځي هغه په لتو وهي، دا قطعاً غیر اخلاقي طریقه ده، په دے کښے د ښپو د زخمي کیدو هم خطره وي، او اخبارونه یا د لیك والا ډبي، پیکټے او د مِنرل واټر خالي بوتلے وغیره په لتو وهل بے ادبي هم ده.

قِسماقِسم سنّتونه زده کولو د پاره د مَکْتَبَۃُ الْمَدِیْنَہ دوه کتابونه (۱) د ۳۱۲ صفحو کتاب "بهارِشریعت" حصّه ۱۶ او (۲) د ۱۲۰ صفحو کتاب "سُنَّتیں اور آداب" هدیه کړئ او اولولئ. د سُنَّتو د تربِیَّت یوه غوره ذریعه د دعوتِ اسلامي مَدَني قافِلو کښے عاشِقانِ رسول سره د سُنّتو ډك سفر هم دے.

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

د راروانے هفته وارے اجتماع د بیان جهلکیانے

خوږو او مُحترمو اسلامي وروڼو! اِنْشَآءاللّٰه! د راروانے هفته وارے د سنّتو ډکے اِجتِماع د بَیان موضوع به وي "قرآنِ پاک او نعتِ مصطفٰے" چه په هغے کښے به مونږه د حضور نبی کریم صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم د شان او عظمت، فضائلو او برکاتو په باره کښے اورو.

لِـهٰذا د **الله** تعالٰی د رضا د پاره راروان زیارت له هُم اجتماع کښے د حاضرئ نِیَّت اوکړئ او د انفرادی کوشش کولو او نور اسلامی وروڼه ځان سره د راوستلو نِیَّت هُم اوکړئ. لاس اوچت کړئ او په زوره اُووائے. اِنْشَآءاللّٰه

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

د دعوتِ اسلامی هفته واره د سُنَّتو ډکه اجتماع کښے لوستلو والا (6) دُرودِ پاك او (2) دُعاګانے

﴿1﴾ د شَبِ جُمعے [یعني د جُمعے د شپے] دُرُود

اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدِنِ النَّبِيِّ الْاُمِّيِّ
الْحَبِيْبِ الْعَالِى الْقَدْرِ الْعَظِيْمِ الْجَاهِ وَعَلٰى اٰلِهٖ وَصَحْبِهٖ وَسَلِّمْ

بُزرګانو فرمائیلي دي چه څوك هره شَبِ جُمعه (یعني د جُمُعے او زیارت مینځنئ شپه باندے) دا دُرُود شریف پابندئ سره کم ازکم یو ځل لَولي [هغه به] د مرګ په وخت کښے د سرکارِ مدینه صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم دِیدار کوي او **قَبْر** کښے د داخلیدو وخت کښے هُم، تر دے چه سرکارِ مدینه صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم به هغه **قَبْر** کښے د خپل رَحمت نه ډکو لاسونو باندے

کوزوي.[1] راځئ چه مونږه هم په شریکه دا دُرُود اووائیو.

﴿2﴾ ټول ګناهونه مُعاف

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا وَ مَوْلَانَا مُحَمَّدٍ وَّ عَلٰى اٰلِهٖ وَسَلِّمْ

حضرتِ سیِّدُنا انَس رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ نه روایت دے چه تاجدارِمدینه صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم فرمائیلي دي: څوك چه دا دُرُودِ پاك لوَلي كه ولاړ وو نو كښيناستلو نه مخكښے او كه ناست وو نو اودريدو نه مخكښے به د هغه ګُناهونه مُعاف كړے شي. راځئ چه مونږه هم په شریکه دا دُرُود اووائیو.

﴿3﴾ د رَحمت اویا دروازے:

صَلَّى اللّٰهُ عَلٰى مُحَمَّد

څوك چه دا دُرُودِ پاك لوَلي په هغه به د رَحمت اویا دروازے بیرته كړے شي.[2] راځئ چه دا دُرُود هُم په شریکه اووائیو.

﴿4﴾ د شپږ لاکه دُرُودشریف ثواب

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ عَدَدَ مَا فِيْ عِلْمِ اللّٰهِ صَلَاةً دَآئِمَةً بِدَوَامِ مُلْكِ اللّٰهِ

حضرت اَحْمَد صاوِی رَحْمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہ د بَعضو بُزرګانو نه نَقل كوي: دا دُرُود شریف یو ځل لوستلو باندے د شپږو لاکو دُرُود شریف لوستلو ثواب حاصِلیږي.[3] راځئ چه دا دُرُود هُم په شریکه اووائیو.

1... افضل الصلوات علی سید السادات، الصلاۃ السادسۃ والخمسون، ص۱۵۱ ملخصًا

2... القول البدیع، الباب الثانی، ص۲۷۷

3... افضل الصلوات علی سید السادات، الصلاۃ الثانیۃ والخمسون، ص۱۴۹

﴿5﴾ قُربِ مُصطَفٰے صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم

اَللّٰھُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ کَمَا تُحِبُّ وَ تَرْضٰی لَہٗ

یوه ورځ یو کس راغلو نو حُضُورِ اَنور صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم هغه د خپل ځان او صِدّیقِ اکبر رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ په مینځ کښے کښینولو، دے باندے صَحابَۂ کرام رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُم حیران شو چه دا څوك ذِی مَرتبه [یعني اوچتے مرتبے والا] دے! چه کله هغه لاړو نو سرکار صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم اوفرمائیل: دے چه کله په ما باندے دُرُودِ پاك لوَلي نو داسے ئے لوَلي.[1] راځئ چه مونږه ئے هُم په شریکه اووائیو.

﴿6﴾ دُرُودِ شَفاعت

اَللّٰھُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَّاَنْزِلْہُ الْمَقْعَدَ الْمُقَرَّبَ عِنْدَکَ یَوْمَ الْقِیَامَۃِ

د شفِیعِ اُمَّت صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم فرمانِ مُعَظَّم دے: څوك چه داسے دُرود شریف اولوَلي، د هغه د پاره زما شفاعت واجب شي.[2] راځئ چه دا دُرُود هُم په شریکه اووائیو.

﴿1﴾ د یو زر ورځو نیکئ:

جَزَی اللّٰہُ عَنَّا مُحَمَّدًا مَا ھُوَ اَھْلُہٗ

حضرتِ سَیِّدُنا ابنِ عباس رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُمَا نه رِوایت دے چه سرکارِ مدینه صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم فرمائیلي دي: د دے د لوستونکي د پاره فرښتے یو زر ورځو پورے نیکئ لیکي.[3] راځئ

1... القول البدیع، الباب الاول، ص۱۲۵

2... الترغیب والترہیب، کتاب الذکر والدعاء، ۲/۳۲۹، حدیث: ۳۰

3... مجمع الزوائد، کتاب الادعیة، باب فی کیفیة الصلاة... الخ، ۱۰/۲۵۳، حدیث: ۱۷۳۰۵

چه مونږه ئے هُم په شریکه اووائیو.

﴿2﴾ داسے ده لکه شبِ قدر ئے چه حاصل کړو

فرمانِ مُصطَفٰے صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم: چا چه دا دُعا درے ځله اولوستله نو لکه هغه چه شَبِ قَدر حاصل کړو.[1] راځئ چه مونږه هُم دا دُعا په شریکه اووائیو.

لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ الْحَلِيْمُ الْكَرِيْمُ، سُبْحٰنَ اللّٰهِ رَبِّ السَّمٰوٰتِ السَّبْعِ وَرَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِيْمِ

(د خُدائے حَلیم وکریم نه سِوا هیڅ څوك د عِبادت لائِق نشته، الله پاک دے چه د ووه واړو آسمانونو او د عرشِ عظِیم پروردګار دے)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

1 . . . تاریخ ابنِ عساکر، ۱۹/۱۵۵، حدیث: ۴۴۱۵